

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

เรื่องฤทธิ์ กิตติวิทยาพงศ์^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จำนวน 226 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสถิติ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่ออธิบายหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อยที่สุด ภาพรวมของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้อยู่ในระดับมาก ทักษะอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และพฤติกรรมอยู่ในระดับปฏิบัติการเป็นบางครั้ง การทดสอบสมมติฐาน พบว่าระดับรายได้ต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความถี่จากสื่อเว็บไซต์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, ความพอประมาณ, ความมีเหตุผล, การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

¹ กจ.ด. (การจัดการการสื่อสาร) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

* ผู้เขียนหลัก e-mail: reungrit15@gmail.com

KNOWLEDGE ATTITUDE AND PRACTICE OF THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY OF STUDENTS IN RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY RATTANAKOSIN

Reungrit Kittivitayapong^{1*}

Abstract

The study of the knowledge attitude and practice of the sufficiency economy philosophy of students in Rajamangala University of Technology Rattanakosin. The aimed to study the exposure of messages. It is depending on the relationship between three factors; knowledge, attitude and practice of the sufficiency economy philosophy. This is a research the quantitative method the data collecting by questionnaires from the sampling group of 226 people of students in Rajamangala University of Technology Rattanakosin. The data was analyzed by the frequency, percentage, mean and standard deviation. Assumption testing by t-test, One way ANOVA and Pearson's product moment correlation coefficient were employed to analyze the relationship of the variable.

The results reveal by the following; It was found that the frequency exposure was in least level. Overall the sufficiency economy philosophy, the three essential components are moderation, reasonableness, and self-immunity of this finding was in highly ranking in knowledge, attitude but in moderate level in practicum. In hypothesis testing, revealed the income level was not difference attitude on the sufficiency economy philosophy at 0.05. There was the relationship between willingness to get frequency of website media. There was a statistic significantly negatively at 0.05 on the relationship between attitude and practice on the sufficiency economy philosophy. knowledge and attitude with practice had statistic significantly negatively at 0.05.

Keywords : Sufficiency economy philosophy, Moderation, Reasonableness, Self-immunity

¹D.M. (Communication Management) Assistant Professor of Faculty of Hospitality and Tourism Industry, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

* Corresponding author, e-mail: reungrit15@gmail.com

บทนำ

สังคมไทยได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางทุกภาคส่วน ภาครัฐได้นำเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและจัดทำแผนงานโครงการต่าง ๆ จำนวนมาก การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่คำนึงถึงเหตุผลและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ภาคเอกชนทั้งธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนได้ปรับกลยุทธ์การลงทุนเพื่อให้ธุรกิจมีภูมิคุ้มกันจากความเสี่ยง ภาคประชาชนและชุมชนมีการปรับวิถีการดำเนินชีวิตให้สามารถพึ่งพาตนเองมากขึ้น การยึดมั่นและน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติสามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้ประชาชน ชุมชน และประเทศชาติ ส่งผลให้สังคมไทยเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีสูงขึ้นในหลายด้านและสามารถปรับตัวรับรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ นับเป็นหลักคิดที่ก้าวหน้าและมีคุณค่าอย่างยิ่ง เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันได้มีผู้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ไปตีความและใช้งานในลักษณะต่าง ๆ

แม้ในปัจจุบันก็ยังคงมีความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะหาแนวทางและกลไก วิธีการดำเนินการเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สาเหตุสำคัญประการหนึ่งอาจเป็นเพราะสังคมโดยรวมยังไม่สามารถมองเห็นถึงเหตุและปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันในการปรับเปลี่ยนวิถีการพัฒนาที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนได้อย่างจริงจังจตามรูปแบบของการพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนในปัจจุบัน โดยไม่ทำให้นักรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอม ยอมลดทอนความสามารถตอบสนองความต้องการในการพึ่งตนเองและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเท่าเทียม (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และ ปรียานุช ธรรมปิยา, 2557) ด้วยความสำคัญและคุณค่าของการดำเนินงานการพัฒนาโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการสานต่อในปี พ.ศ.2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีนโยบายการขับเคลื่อนและพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2557) เป็นหลักปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาเป็นส่วนหนึ่งในแนวคิดหลักของการบริหารประเทศลงสู่ภาคปฏิบัติเกิดผลสัมฤทธิ์ที่สามารถจับต้องได้อย่างแท้จริงภายใต้การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ว่าด้วยเรื่อง ความพอดี พอประมาณ เหมาะสมแก่ฐานะ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันต่อความเปลี่ยนแปลงบนฐานความรู้คู่คุณธรรม ถือเป็นสิ่งที่เหมาะกับแนวทางการพัฒนาประเทศและการกินดีอยู่ดีของประชาชน เนื่องจากต้องเข้าใจด้วยว่าโดยพื้นฐานของประเทศโดยรวมนั้นยังมีประชาชนในประเทศที่ยังมีรายได้น้อยและได้รับความเดือดร้อนอยู่อีกมาก อีกทั้งไทยยังเป็นประเทศที่มีรายได้ต่ำถึงระดับกลาง ดังนั้นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาเพื่อการขับเคลื่อนประเทศได้อย่างมั่นคง จึงเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายควรนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและเกิดประโยชน์กับประชาชนทุกหมู่เหล่าอย่างแท้จริง

ในทางการศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนับเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรง เนื่องจากการจัดการศึกษาได้ระบุดุจดหมายที่จะพัฒนาเด็ก เยาวชน และพลเมืองของประเทศ ให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งได้ระบุดุคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน บทบาทของมหาวิทยาลัยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีหน้าที่หลายอย่างในสังคม ทั้งการเป็นแหล่งสะสมความรู้ สร้างความรู้ รักษาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ด้วยการสร้างคนที่มีความรู้และให้บริการที่เกี่ยวกับความรู้ ตลอดจนให้บริการที่ใช้ความรู้ในวิชาชีพต่าง ๆ ทั้งนี้ความรู้ที่จะเป็นประโยชน์จริงนั้นต้องเป็นปัญหาที่มีคุณธรรมกำกับรวมทั้งสามารถชี้แนะและเตือนสติในสิ่งที่มีได้ปรากฏชัดเจนหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคต

จากความสำคัญของการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา งานวิจัยจึงเป็นเครื่องมือการสำรวจและวิเคราะห์แนวคิด รูปแบบและวิธีการส่งเสริมการศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจ มุ่งเน้นการปลูกฝังเยาวชนและประชาชนให้อยู่อย่างพอเพียง เพื่อเป็นกลไกเชื่อมโยงและการบูรณาการบริหารจัดการ การดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาบุคลากรและการนำไปใช้ในวิถีการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติทิศทางเดียวกันในทุกระดับ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจเสริมสร้างการเรียนรู้ การสำรวจ ศึกษาวิเคราะห์ ทั้งในเชิงแนวคิด หลักการ และรูปแบบของความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มุ่งเน้นที่ว่าด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดีต่อความเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจ ในภาพรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เรียนรู้การขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
2. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรมีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจ ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะอุตสาหกรรม การโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 226 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม และการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามโควตา เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาระดับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ว่าด้วยเรื่องความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวัง และมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต บนพื้นฐานความรู้คุณธรรม เพื่อความก้าวหน้าอย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งเป็น 6 ส่วน ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากร เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพการศึกษา คณะ สาขาวิชา ชั้นปีที่ศึกษา และรายได้ (ที่ได้รับจากผู้ปกครอง)

2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคำถามความถี่หรือความบ่อยครั้ง การเลือกเปิดรับสื่อและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล

3. ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคำถามการรับรู้หรือรับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เชื่อมโยงการพึ่งตนเองบนพื้นฐานความรู้คู่คุณธรรมในการดำเนินชีวิต

4. ทศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคำถามความรู้สึกด้านบวกหรือลบเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวัง และมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อการดำเนินชีวิต ความก้าวหน้าอย่างสมดุล มั่นคงและยั่งยืน

5. พฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคำถามการกระทำหรือการปฏิบัติที่แสดงออกเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวัง และมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อการดำเนินชีวิตและปฏิบัติตน ความก้าวหน้าอย่างสมดุล มั่นคงและยั่งยืน

6. ข้อเสนอแนะ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลลักษณะทางประชากร การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัย

t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแปรเพศ

One Way ANOVA ใช้ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป ได้แก่ สถานภาพการศึกษา คณะ สาขาวิชา ชั้นปีที่ศึกษา และรายได้ (ที่ได้รับจากผู้ปกครอง)

LSD (Least Significance Difference) ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ใช้ทดสอบค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกันหรือหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลสองชุด

ผลการวิจัย

ลักษณะทางประชากร พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.06 สัดส่วน 1.57 : 1 สถานภาพเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการโรงแรม ร้อยละ 67.26 และมีรายได้ต่อเดือน (ที่ได้รับจากผู้ปกครอง) 8,001-10,000 บาท ร้อยละ 41.59 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากประเภทของสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่หรือความบ่อยครั้งการเลือกเปิดรับสื่อและข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.19$ S.D.=1.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความถี่หรือความบ่อยครั้งการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สื่อเว็บไซต์ ($\bar{X}=2.01$ S.D.=1.58) รองลงมา การพูดคุย/การสนทนา ($\bar{X}=1.91$ S.D.=1.52) หนังสือพิมพ์ ($\bar{X}=1.72$ S.D.=1.45) และโทรทัศน์/เคเบิลทีวี ($\bar{X}=1.70$

S.D.=1.58) ส่วนความถี่หรือความบ่อยครั้งการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ สื่อวิทยุกระจายเสียง (\bar{X} =1.53 S.D.=1.42) รองลงมา วารสาร/จุลสาร (\bar{X} =0.88 S.D.=0.92) และแผ่นพับ/แผ่นปลิว (\bar{X} =0.83 S.D.=1.91) ส่วนความถี่หรือความบ่อยครั้งการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับไม่เคยรับข่าวสาร ได้แก่ การเข้าร่วมอบรม/ศึกษาดูงาน (\bar{X} =0.48 S.D.=0.70) รองลงมา ป้าย/จอประชาสัมพันธ์ (\bar{X} =0.41 S.D.=0.78) และเสียงตามสาย (\bar{X} =0.41 S.D.=0.78)

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับมาก (16-20 คะแนน) ร้อยละ 61.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เป็นอย่างดี ใน 3 ประเด็นแรก ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำเนินชีวิตที่มั่นคงและยั่งยืน ร้อยละ 90.27 รองลงมา หลักสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือความพอมีพอกิน ความพออยู่พอใช้ และความพออกพอใจ ร้อยละ 88.50 และการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันเป็นเรื่องง่ายและมีแบบอย่างให้เรียนรู้รอบด้าน ร้อยละ 88.50 ในทางตรงกันข้ามกลุ่มตัวอย่างยังขาดความรู้ในเรื่อง การดำเนินชีวิตบนทางสายกลางที่ไม่ประมาทคือความพอเหมาะพอดี ไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป ร้อยละ 77.43 รองลงมา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีพื้นฐานมา

จากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย ร้อยละ 76.10 และทฤษฎีใหม่หรือเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ร้อยละ 74.33

ทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระดับทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (\bar{X} =3.68 S.D.=1.01) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านความพอประมาณ ใน 3 ประเด็นแรก ได้แก่ การมีความพออกพอใจในการดำเนินชีวิต มีความโลภน้อย ไม่เบียดเบียนตนเอง เพื่อน และผู้อื่น (\bar{X} =3.81 S.D.=1.03) รองลงมา การมีวินัยและควบคุมการใช้จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองโดยไม่ต้องขอเงินเพิ่ม (\bar{X} =3.65 S.D.=1.00) และการจัดระเบียบการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบ มีการจดบันทึกรายจ่ายลงในสมุดหรือจดผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน (\bar{X} =3.57 S.D.=1.01) ด้านความมีเหตุผล ใน 3 ประเด็นแรก ได้แก่ การดำเนินชีวิตและประพฤติปฏิบัติตนบนพื้นฐานความรู้คุณธรรมแห่งวิถีความพอเพียง (\bar{X} =3.93 S.D.=1.12) รองลงมา การรู้จักวิธีการใช้อุปกรณ์การเรียนและของใช้ส่วนตัวอย่างประหยัดค่าใช้จ่ายและคุ้มค่า (\bar{X} =3.92 S.D.=1.11) และการยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินชีวิตของตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (\bar{X} =3.92 S.D.=1.11) และด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ใน 3 ประเด็นแรก ได้แก่ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตทั้งหลักคิดและหลักปฏิบัติ (\bar{X} =3.71 S.D.=1.10) รองลงมา การติดตามข่าวสารเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของตนเองและสังคม (\bar{X} =3.56 S.D.=1.08) และการรู้จักวางแผนเก็บเงินออม เพื่อลดความเสี่ยง ความไม่ประมาท เมื่อรับมือกับเหตุไม่คาดฝันที่อาจจะเกิดขึ้น (\bar{X} =3.49 S.D.=1.18)

พฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นบางครั้ง (\bar{X} =2.17 S.D.=1.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านความพอประมาณ ใน 3 ประเด็นแรก ได้แก่ ปฏิบัติให้หาความรู้และสร้างตนเองให้มั่นคงเพื่อการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง (\bar{X} =2.21 S.D.=1.21) รองลงมา ชอบใช้เวลาออกกำลังกายเมื่อมีโอกาส เป็นการดำเนินชีวิตของความ

พอเหมาะพอดีไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป ($\bar{X}=2.17$ S.D.=1.26) และเลือกคบเพื่อนระหว่างการเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยโดยไม่ทำให้งานอื่นเสียหาย ($\bar{X}=2.15$ S.D.=1.22) ด้านความมีเหตุผล ใน 3 ประเด็นแรก ได้แก่ วางแผนการเรียนอย่างเป็นระบบและเตรียมตัวสอบด้วยการอ่านหนังสือล่วงหน้าทุกครั้ง ($\bar{X}=2.65$ S.D.=1.36) รองลงมา ใช้เวลาว่างโทรศัพท์มือถือพูดคุยกับเพื่อนเป็นเวลานาน โดยไม่สร้างความรำคาญแก่ผู้อื่น ($\bar{X}=2.50$ S.D.=1.38) และเลือกซื้อของใช้และใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด มีเหตุผลไม่ใช้สิ่งของเกินฐานะตนเอง ($\bar{X}=2.36$ S.D.=1.39) และด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ใน 3 ประเด็นแรก ได้แก่ มีจิตใจที่เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้และเป็นที่พักพิงของผู้อื่น ไม่ทำตัวเป็นปัญหาหรือภาระสังคม ($\bar{X}=2.33$ S.D.=1.40) รองลงมา มีความพออยู่พอใช้ ตัดสินใจรอบคอบและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนนำไปประพฤติปฏิบัติตาม ($\bar{X}=2.06$ S.D.=1.34) และขอความช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นและเลือกคบเพื่อนที่ดีหรือเพื่อนที่ชักจูงแนะนำไปในทางที่ดี ($\bar{X}=1.92$ S.D.=1.45)

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ สถานภาพการศึกษา และรายได้ต่างกัน จะมีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน

1.1 เพศต่างกัน จะมีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=0.13$ $\rho=0.93$, $t=-1.63$ $\rho=0.10$ และ $t=-1.90$ $\rho=0.06$) ตามลำดับ

1.2 สถานภาพการศึกษา สาขาวิชา และชั้นปีการศึกษาต่างกัน จะมีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=0.39$ $\rho=0.86$, $F=1.06$ $\rho=0.38$ และ $F=1.78$ $\rho=0.11$) ตามลำดับ

1.3 รายได้ต่อเดือน (ที่ได้รับจากผู้ปกครอง) ต่างกัน จะมีความรู้ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=0.82$ $\rho=0.48$ และ $F=2.98$ $\rho=0.06$) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มรายได้ต่อเดือน (ที่ได้รับจากผู้ปกครอง) ต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=3.30$ $\rho=0.02$)

สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 ความถี่หรือความบ่อยครั้งการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านสื่อการพูดคุย/การสนทนา มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r=-0.11$)

2.2 ความถี่หรือความบ่อยครั้งการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านสื่อป้าย/จอประชาสัมพันธ์ และวารสาร/จุลสาร มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r=0.14$ และ 0.12) ตามลำดับ และสื่อเว็บไซต์ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r=-0.11$)

2.3 ความถี่หรือความบ่อยครั้งการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านสื่อโทรทัศน์/เคเบิลทีวี มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r=-0.11$) และสื่อเว็บไซต์ และการพูดคุย/การสนทนา มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r=-0.12$ และ -0.14) ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 3 ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กัน

3.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r=-0.11$ และ -0.10) ตามลำดับ

3.2 ทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r=0.64$)

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จากผลการวิเคราะห์ของการสำรวจความคิดเห็น มีประเด็นที่น่าสนใจเสนอสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากร

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพ การศึกษา คณะ สาขาวิชา ชั้นปีที่ศึกษา และรายได้ต่อเดือน (ที่ได้รับจากผู้ปกครอง) พบว่ามีเพียงตัวแปร ระดับรายได้ต่อเดือน (ที่ได้รับจากผู้ปกครอง) ที่มีความคิดเห็นต่อทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ เดอเฟลอร์ (DeFleur, 1996) กล่าวว่าบุคคลแต่ละบุคคลย่อมมีความต่างกัน ความแตกต่างนี้มีอิทธิพลถึงทัศนคติในการเปิดรับข่าวสารและเลือกใช้สื่อของผู้รับสาร นั่นคือลักษณะทางประชากรเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ได้แก่ ระดับรายได้ต่างกัน ทำให้บุคคลแต่ละคนมีความคิดเห็น ความเชื่อ ความต้องการ ค่านิยม ทักษะ พฤติกรรม และการตัดสินใจยอมรับข่าวสารต่าง ๆ แตกต่างกันไป รวมถึงการสนับสนุนในความเชื่อพื้นฐานดั้งเดิมหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลให้มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระได้เป็นอย่างดีและลึกซึ้ง

2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากผลการวิจัยพบว่าทางเลือกสื่อและเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล มีความถี่หรือความบ่อยครั้งการเปิดรับสื่อและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อต้องการรับรู้และเลือกจดจำตามความสนใจหรือความต้องการในการเลือกเปิดรับสื่อแต่ละประเภทยังขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สภาพแวดล้อมและความสนใจสื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้และการกระทำให้เกิดความพึงพอใจ ตามแนวคิดของเดวิสสัน (Davison, 1974) กล่าวว่าบุคคลทุก ๆ คน จะมีความเกี่ยวข้องกับสังคมและสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ซึ่งสภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นสาเหตุสำคัญให้แต่ละบุคคลมีความต้องการเลือกใช้สื่อหรือเปิดรับข่าวสาร เพื่อสนองตอบความต้องการและ

ความพึงพอใจของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดการเลือกสรรและแสวงหาข่าวสารของ เบอร์กูน (Burgoon, 1974) ได้อธิบายไว้ว่าผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจที่มีอยู่ เพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือสนองต่อความต้องการของแต่ละบุคคล เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทของสื่อ พบว่าการพูดคุย/การสนทนามีความถี่หรือความบ่อยครั้งการเลือกสื่อและเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยสื่อประเภทนี้เป็นการติดต่อการสื่อสารแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นสิ่งที่สนใจร่วมกัน เห็นพ้องต้องกัน คล้อยตามกันในคุณค่าหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในเชิงหลักคิดและกระบวนการคิดกับการเรียนรู้และเพิ่มพูนความรู้ในการคิดและการกระทำต่าง ๆ ความรู้ที่ได้ย่อมส่งผลไปยังทัศนคติและพฤติกรรมที่แสดงออกต่อไป ส่วนสื่อเว็บไซต์มีความถี่หรือความบ่อยครั้งการเลือกสื่อและเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยสื่อประเภทนี้เป็นการสื่อสารค้นคว้าข้อมูลด้วยระบบอินเทอร์เน็ตในสิ่งที่ตนนั้นสนใจ เป็นการสื่อสารที่บ่งบอกถึงมวลความรู้ที่ทันสมัยของหน้าเว็บไซต์ โดยดูจากนวัตกรรมเทคโนโลยีของการออกแบบ การใช้สีสัน เทคนิคและการใช้กราฟิกต่าง ๆ สามารถเข้าถึงเนื้อหาสารที่มีความเร็วสูง เข้าใจง่ายและกว้างขวาง เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและมีเป้าหมายการเรียนรู้ปรับเปลี่ยนทัศนคติการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ตามความคิดเห็นของบุคคลตั้งแต่ระดับบุคคล กลุ่มบุคคล ครอบครั้ว ชุมชนและสังคมทุกระดับ นอกจากนี้สื่อโทรทัศน์/เคเบิลทีวีมีความถี่หรือความบ่อยครั้งการเลือกสื่อและเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยสื่อประเภทนี้สามารถเข้าถึงประชาชนอย่างกว้างขวางและยังไม่ต้องไปซื้อหาข่าวสาร ช่วยให้สาระการเรียนรู้ของคุณเกิดความรู้ความเข้าใจและนำไปปรับใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสม มีความพอดีและดำเนินชีวิตบนทางสายกลางสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับความถี่หรือความบ่อยครั้งการนำเสนอข่าวสารจะมีผลอย่างมากต่อการรับรู้และการโน้มน้าวต่าง ๆ แม้ว่าบางครั้งเนื้อหาสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอาจจะไม่น่าสนใจก็ตาม ซึ่งหลักการและแนวคิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพให้ความสำคัญกับกลยุทธ์สาร (Message Strategy) และเป็นแก่นสำคัญในกระบวนการโน้มน้าวใจและทำให้บุคคลเปิดรับข่าวสาร การรู้จักคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปสู่การกระทำหรือการปฏิบัติอย่างพอเพียงอันจะพัฒนาไปสู่อุปนิสัยพอเพียงในที่สุด ด้วยความหวังบุคคลเหล่านั้นจะได้รับอิทธิพลการปรับใช้เปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมให้ความสำคัญและความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาในทางที่ควรจะเป็น อย่างไรก็ตามแม้ว่าคุณจะจะมีทัศนคติและพฤติกรรมการเลือกสื่อและเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ต่างกัน มีวัตถุประสงค์การเปิดรับข่าวสารต่างกัน และมีความต้องการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน จะทำให้บุคคลมีส่วนร่วมสำคัญในการรับรู้และตัดสินใจจะเลือกและเปิดรับข่าวสาร ซึ่งนำไปสู่ความสอดคล้องร่วม กับแนวคิดของ แคลปเปอร์ (Klapper, 1960) ได้อธิบายถึงกระบวนการเลือกและเปิดรับข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ตามความสนใจและความต้องการของตน ที่สอดคล้องกับความรู้ ทัศนคติ ความเชื่อ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการของตนและจะหลีกเลี่ยงการรับข่าวสารที่ขัดแย้งกับความรู้สึกนึกคิดของตนและพร้อมที่จะแสดงให้ปรากฏออกมาเมื่อมีแรงจูงใจที่เพียงพอหรือมีโอกาสที่เหมาะสมตามสถานการณ์ต่าง ๆ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากผลการวิจัยพบว่าความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี บนเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม โดยมีเป้าหมายคือความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นั่นคือกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติต่างกัน จะมีพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน ประเด็นนี้พบว่าผลของการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจของ อรวรรณ ปิลาธนนโธวาท (2554) ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม จะมีลักษณะเป็นไปในทางเดียวกันหรือเชิงเส้นตรง นั่นคือทำให้ความรู้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและส่งผลไปยังการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีกลไกควบคุมทางการสื่อสารของ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม (KPI) ใช้ในการวัดความสำเร็จของกระบวนการสื่อสารอันเนื่องมาจากการยอมรับความเปลี่ยนแปลงในการเพิ่มพูนความรู้ สร้างทัศนคติที่ดีและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสมโดยผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ไปยังกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ โรเจอร์และชูเมคเกอร์ (Rogers and Shoemaker, 1971) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ลักษณะสายโซ่ที่เริ่มจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกิดทัศนคติที่เห็นด้วย คล้อยตามและ สนับสนุนข้อมูลข่าวสารในชั้นการยอมรับปฏิบัติหรือการกระทำอันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่องและสอดคล้องสัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 จากการวิจัยครั้งนี้สามารถขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำไปประยุกต์ใช้ทั้งหลักคิดและหลักปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ไม่ประมาท ไม่วอกแวก ไม่เบียดเบียนผู้อื่น คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการคิดและการกระทำ

1.2 การให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในเชิงระบบที่มีพลวัต มุ่งสู่การพึ่งพาตนเองมี วิถีคิด ตระหนักรู้ เข้าใจมิติความพอเพียง ปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมให้เป็นไปตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นรูปธรรม

1.3 หน่วยงานและสถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดการปรับเปลี่ยนสาระที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และเป็นเครื่องมือหรือทักษะที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่น ๆ ได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ดังนั้นควรทำการศึกษารูปแบบการบูรณาการนวัตกรรมสู่การเรียนการสอนกระบวนการคิด โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมกระบวนการคิดและการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นควรทำการศึกษาการตีความเชิงวิพากษ์ตามรอยวิถีแห่งการพึ่งพาตนเอง ผลการปรับวิธีคิดและเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตสู่การพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ อัครดรเดชา. (2553). การสื่อสารของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: บริษัท 21 เซ็นจูรี.

กิตติ กันภัย. (2551). จิตวิทยาการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: เจริญบุญการพิมพ์.

กิตติมา สุรสานธิ. (2548). ความรู้ทางการสื่อสาร (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

งานทะเบียน ฝ่ายวิชาการและกิจการนักศึกษา. (2558). สถิตินักศึกษาคณะอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558. ประจวบคีรีขันธ์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

จันทิมา เขียวแก้ว. (2553). การวิจัยเบื้องต้นทางนิเทศศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จินตวีร์ เกษมสุข. (2554). การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และปรียานุช ธรรมปิยา. (2557). ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ประเวศ วะสี. (2542). เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม : แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน.

ปรียานุช พิบูลสรารุจ. (2551). เพิ่มผลผลิตอย่างพอเพียงในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546). กรอบแนวคิดทางทฤษฎี เศรษฐศาสตร์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: เพชรรุ่งการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2546). เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงกับการวิเคราะห์ความหมายของนักเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: เกษตรบุลพริ้นท์.

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ. (2550). รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย ปี 2550 : เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP).

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2557). ขับเคลื่อนแผนเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อความอยู่ที่ยั่งยืนของประชาชน. วารสารไทยคู่ฟ้า, 19, 6-7.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533). การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรัตน์ ตรีสุกุล. (2550). หลักนิเทศศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

อรรวรรณ ปิรันธน์โอวาท. (2554). การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉรา โยมสินธุ์. (2559). How to be เศรษฐีพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: พรีเมียมด์ พับลิชชิ่ง.

- อารมณี ฉนวนจิตร. (2556). **เศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการเรียนรู้สู่ชุมชน (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Alkin, Charles K. (1973). **New Model for Mass Communication Research**. New York: Free.
- Bloom, S. Benjamine. (1975). **Taxonomy of Education Objectives Handbook 1: Cognitive Domain**. New York: David McKay.
- Burgoon, Michael. (1974). **Approaching Speech Communication**. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Cronbach, Lee Joseph. (1972). **The Dependability of Behavioral Measurement: Theory of Generasability for Scores and Profiles**. New York: Wikkey.
- Davison, D. E. (1974). **The Periodicals Collection: its Purpose and Use in Libraries**. London: Andre Deutsch.
- DeFleur, Melvin L. (1996). **Theories of Mass Communication**. New York: David McKey.
- Katz, D. and Scotland, E. (1969). **Psychology: A Study of Science Vol. 3**. New York: McGraw-Hill.
- Klapper, Joseph T. (1960). **The Effect of Mass Communication**. New York: Free.
- Rogers, Everett M. and Shoemaker, Floyd. (1971). **Communication of Innovation : A Cross Cultural Approach**. New York : Free.
- Zimbardo, Phillip G., and Ebbessen, Ebbe. (1997). **Influencing Attitudes and Changing Behavior (2nd ed.)**. New York: Addison Wesley.